

Reeds in gevallen, waarin nog van geen ziekte sprake kan zijn, kunnen we iets van dien aard aantoonen.

Zoo is het bekend, dat in tijden waarin de mensch veel hersenarbeid verricht b.v. door ingespannen studie, in de urine het gehalte aan phosphaten zeer toeneemt. Dit zou wijzen op een sterk verbruik en slijtage van hersenweefsel.

Reeds meermalen heb ik in dit artikel over ziekten der ziel gesproken, maar steeds nog heb ik verzuimd de vraag onder de oogen te zien of we mogen en kunnen aannemen de mogelijkheid, dat zulke ziekten bestaan.

Ziekte is toch een begrip, dat we ontleend hebben aan toestanden, waarin het stoffelijke en sterflijke menschlijk lichaam kan verkeereren. Nu is de vraag gewettigd en ook meermalen gesteld of we dit begrip ook kunnen aanwenden, waar het de onstoffelijke en onsterflijke ziel geldt. Ware dit werkelijk niet oorbaar, dan zouden we dus nooit van primaire zielsziekten kunnen spreken en elken vorm van krankzinnigheid hebben op te vatten als een hersenaandoening, die het secundair aan de ziel onmogelijk maakte hare normale werking te ontvouwen.

Mijne opvatting omtrent de indeeling der vormen van krankzinnigheid in hersenziekten en primaire zielsziekten zou dan geen recht van bestaan hebben.

Nu zal men wel reeds begrepen hebben, dat volgens mijne opvatting het geoorloofd moet zijn naar analogie van toestanden, waarin het menschlijk lichaam kan verkeereren en die we als ziekte-toestanden beschouwen, zoo ook te spreken van ziekten der ziel.

Volgens mijne meening dwing juist onze opvatting omtrent de ziel ons daartoe. Ik wil trachten dit aan te toonen met een bewijs, dat we, gold het hier een meetkundig probleem, een bewijs, uit het ongerijmde zouden kunnen noemen.

Onder de talrijke vormen, waaronder de krankzinnigheid zich kan vertoonen, is er een, die we bestempelen met den naam van „melancholie”. Het hoofdkenmerk dezer zielsziekte is, de naam zegt het reeds duidelijk, een melancholische gedeprimeerde gemoedsstemming.

Nu behoeft het zeker nauwelijks beoog, dat lang niet elke gedeprimeerde gemoedsstemming als ziekelijk is te beschouwen; ook de normale gezondzinnige mensch kan ten gevolge van allerlei onaangename omstandigheden in een dergelijke treurige